

**Digital Humanities Congress 2018 –
Sheffield, Wielka Brytania,
6–8 września 2018 r.**

Digital Humanities Congress to cykliczna międzynarodowa konferencja organizowana co dwa lata przez Instytut Humanistyki Cyfrowej (Digital Humanities Institute) na Uniwersytecie w Sheffield. W 2018 r. podczas czwartej edycji tego wydarzenia wystąpiło 65 prelegentów. Organizatorzy zaprosili też trzech gości specjalnych, których poproszono o wygłoszenie wykładów plenarnych. Byli to kolejno: specjalizujący się w historii osiemnastowiecznej Wielkiej Brytanii profesor Bob Shoemaker z Uniwersytetu w Sheffield, profesor Sarah

Kenderdine z Politechniki w Lozannie, zajmująca się muzealnictwem, oraz profesor Jennifer Edmond z Trinity College w Dublinie, specjalizująca się w badaniach z zakresu humanistyki cyfrowej.

Profesor Shoemaker w wykładzie pt. *Lessons from the Digital Panopticon* przedstawił obszerny projekt cyfrowy mający na celu zgromadzenie i udostępnienie danych historycznych na temat migrantów przybyłych do Australii w XIX w. Współpracująca z muzeami na całym świecie profesor Kenderdine poświęciła swój wykład *Archival variants in the „age of experience”* najnowszym tendencjom w planowaniu i projektowaniu wystaw muzealnych, jak również możliwościom gromadzenia i udostępniania eksponatów za pomocą technologii wizualnych. Profesor Edmond, dyrektor europejskiego konsorcjum DARIAH, w wykładzie *Infrastructure or Interstructure? Supporting the digitality of the Humanities, at scale and in the long tail* przedstawiała możliwości i zakres współpracy i wsparcia, które oferuje DARIAH.

Obrady odbywały się w sesjach plenarnych i tematycznych. Uwagę zwracała znaczna liczba wystąpień poświęconych budowie baz danych, które pozwalają na gromadzenie i prezentację wyników badań ze szczególnym uwzględnieniem ontologicznych podstaw budowy takich repozytoriów oraz ich dokumentacji i metadanych. Zagadnienie to rozpatrywano w odniesieniu do bazy danych zbiorów muzealnych, badań związanych z siecią kin czy też katalogowaniem zasobów historycznych, a także z kolekcjami średniowiecznych i renesansowych manuskryptów. Warto też podkreślić znaczną liczbę wystąpień z zakresu historii i historii literatury, których autorzy starali się pokazać trudności związane z cyfrową edycją i udostępnianiem tekstów historycznych. Kolejna grupa referatów poświęcona była automatyzacji procesów zbierania danych ze źródeł historycznych i tekstów literackich. Prelegenci omawiali problemy, jakich następcza opracowanie

odpowiedniego oprogramowania i podkreślali konieczność prowadzenia testów na dużych zbiorach danych. Kilka wystąpień poświęcono ściśle zagadnieniom z zakresu geografii historycznej. Na uwagę zasługuje tu referat Erin Spinney z Uniwersytetu w Oksfordzie, ta młoda badaczka realizuje bowiem projekt mający na celu prześledzenie funkcjonowania brytyjskich okrętów szpitalnych z okresu napoleońskiego. Drugim wartym uwagi projektem jest przygotowywana z wykorzystaniem narzędzi GIS trójwymiarowa cyfrowa rekonstrukcja krajobrazu brytyjskich posiadłości ziemskich z lat 1550–1660. Projekt ten realizuje Elizabeth Steward z Uniwersytetu Wschodniej Anglii.

W kolejnych wystąpieniach podkreślano również potrzebę zmniejszenia dominacji języka angielskiego w międzynarodowej wymianie naukowej z uwagi na pomijanie z tego powodu wyników ważnych badań spoza anglosaskiego kręgu kulturowego. Dyskutowano również o kwestiach finansowania i zarządzania projektami z zakresu humanistyki cyfrowej, podkreślając konieczność zapewnienia odpowiedniej archiwizacji danych i utrzymania infrastruktury projektów cyfrowych.

Mimo że konferencja nie jest wydarzeniem poświęconym wyłącznie badaniom z zakresu geografii historycznej, warto śledzić jej kolejne edycje ze względu na prezentowane przez prelegentów rozwiązania technologiczne i poruszane problemy z zakresu metodologii. Pojawiający się w części referatów aspekt przestrzenny pokazuje też międzydiscyplinarne perspektywy badawcze dla geografów historycznych.

Efektom obrad jest dostępny *online* tom pokonferencyjny, w którym opublikowano część wygłoszonych na kongresie referatów¹. ■

Wiesława Duży
(Warszawa)

¹ *Proceedings of the Digital Humanities Congress 2018*, ed. L. Pitcher, M. Pidd, Sheffield 2019 (<https://www.dhi.ac.uk/openbook/book/dhc2018>, dostęp: 21 listopada 2019).